

KOZŁOWSKI

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2008. július 17.*

A C-66/08. sz. ügyben,

az EU 35. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet az Oberlandesgericht Stuttgart (Németország) a Bírósághoz 2008. február 18-án érkezett, 2008. február 14-i határozatával terjesztett elő a

Szymon Kozłowski

ellen folytatott büntetőeljárásban,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: V. Skouris elnök, P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas, K. Lenaerts, G. Arestis és L. Bay Larsen (előadó) tanácselnökök, J. Makarczyk, P. Küris, Juhász E., A. Ó Caoimh, P. Lindh és J.-C. Bonichot bírák,

főtanácsnok: Y. Bot,
hivatalvezető: Fülöp B. tanácsos,

* Az eljárás nyelve: német.

tekintettel a Bíróság elnökének 2008. február 22-i végzésére, amelyben az eljárási szabályzat 104a. cikkének első bekezdése alapján az előzetes döntéshozatal tekintetében gyorsított eljárást rendel el,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2008. április 22-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- Sz. Kozłowski képviselőében M. Stirnweiß Rechtsanwalt,

- a német kormány képviselőében M. Lumma és J. Kemper, meghatalmazotti minőségben,

- a cseh kormány képviselőében M. Smolek, meghatalmazotti minőségben,

- a dán kormány képviselőében J. Bering Liisberg, meghatalmazotti minőségben,

- a francia kormány képviselőében J.-C. Niollet, meghatalmazotti minőségben,

- az olasz kormány képviselőében F. Arena, avvocato dello Stato,

- a holland kormány képviselőjében C. Wissels és M. Noort, meghatalmazotti minőségben,

- az osztrák kormány képviselőjében C. Pesendorfer és T. Fülöp, meghatalmazotti minőségben,

- a lengyel kormány képviselőjében M. Dowgielewicz és L. Rędziniak, meghatalmazotti minőségben,

- a szlovák kormány képviselőjében J. Čorba, meghatalmazotti minőségben,

- a finn kormány képviselőjében J. Heliskoski, meghatalmazotti minőségben,

- az Európai Közösségek Bizottsága képviselőjében S. Grünheid és R. Troosters, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

- ¹ Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló, 2002. június 13-i 2002/584/IB tanácsi kerethatározat (HL L 190., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 6. kötet, 34. o., a továbbiakban: kerethatározat) 4. cikke 6. pontjának értelmezésére irányul.

- ² E kérelmet a Sąd Okręgowy w Bydgoszczy (bydgoszcz-i kerületi bíróság, a továbbiakban: kibocsátó lengyel igazságügyi hatóság) által 2007. április 18-án Sz. Kozłowski lengyel állampolgár ellen kibocsátott európai elfogatóparancsnak a Generalstaatsanwaltschaft Stuttgart (stuttgarti tartományi főállamügyészség, a továbbiakban: végrehajtó német igazságügyi hatóság) általi végrehajtásával kapcsolatos eljárásban terjesztették elő.

Jogi háttér

Az Európai Unió joga

- 3 A kerethatározat (5) preambulumbekzdése szerint:

„Az Uniónak abból a kitűzött céljából, hogy a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének térségévé váljon, következik a tagállamok közötti kiadatás eltörlése és annak az igazságügyi hatóságok közötti átadási rendszerrel való felváltása. Emellett az elítéltek vagy gyanúsítottak – büntetőítélet végrehajtása vagy büntetőeljárás lefolytatása céljából történő – átadásának új, egyszerűsített rendszerének bevezetése lehetővé teszi a jelenlegi kiadatási eljárások bonyolultságának és a jelenlegi kiadatási eljárásokban rejlő késlekedés kockázatának a megszüntetését is. A tagállamok között mindaddig irányadó hagyományos együttműködési kapcsolatokat a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének térségében a büntetőügyekben hozott bírósági határozatok szabad mozgásán nyugvó rendszernek kell felváltania mind az ítélethozatal előtti, mind az azt követő szakaszban.”

- 4 A kerethatározat (7) preambulumbekzdése megállapítja:

„Mivel az 1957. december 13-i európai kiadatási egyezményre épülő többoldalú kiadatási rendszer felváltását a tagállamok egyoldalúan eljárva nem képesek kielégítően megvalósítani, és e cél – nagyságát és hatásait tekintve – az Unió szintjén jobban megvalósítható, a Tanács az Európai Unióról szóló szerződés 2. cikkében és az Európai Közösséget létrehozó szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvével összhangban intézkedéseket fogadhat el. [...]”

5 A kerethatározat (8) preambulumbekzdése kimondja:

„Az európai elfogatóparancs végrehajtásaként hozott határozatokat megfelelően ellenőrizni kell, ami azt jelenti, hogy annak a tagállamnak az igazságügyi hatósága határoz az átadásról, amelyben a keresett személyt elfogták.”

6 A kerethatározat 1. cikkének (1) és (2) bekezdése ekként határozza meg az európai elfogatóparancsot és az annak végrehajtására vonatkozó kötelezettséget:

„(1) Az európai elfogatóparancs egy tagállamban kibocsátott igazságügyi hatósági határozat, amely azt a célt szolgálja, hogy egy másik tagállam a büntetőeljárás lefolytatása, szabadságvesztés-büntetés, illetve szabadságelvonással járó intézkedés végrehajtása végett a keresett személyt elfogja és átadja.

(2) A tagállamok minden európai elfogatóparancsot a kölcsönös elismerés elve alapján és e kerethatározat rendelkezéseinek megfelelően hajtanak végre.”

7 A kerethatározat 2. cikkének (1) bekezdése kimondja:

„(1) Európai elfogatóparancs olyan cselekmények esetén bocsátható ki, amelyeknél a kibocsátó tagállam joga szerint a büntetési tétel felső határa legalább tizenkét havi szabadságvesztés vagy szabadságelvonással járó intézkedés, illetve ha a szabadságvesztést kiszabó ítéletet vagy a szabadságelvonással járó intézkedést már meghozták, ennek időtartama legalább négy hónap.”

8 A kerethatározat 3. cikke „[a]z európai elfogatóparancs végrehajtása kötelező megtagadásának okai” körében három okot sorol fel.

- 9 A kerethatározat „Az európai elfogatóparancs végrehajtása megtagadásának mérlegelhető okai” című 4. cikke ezen okokat hét pontban sorolja fel. E cikk 6. pontja ekként rendelkezik:

„A végrehajtó igazságügyi hatóság az alábbi esetekben tagadhatja meg az európai elfogatóparancs végrehajtását:

[...]

6. ha az európai elfogatóparancsot szabadságvesztés-büntetés vagy szabadságelvonással járó intézkedés végrehajtása céljából bocsátották ki, amennyiben a keresett személy a végrehajtó tagállamban tartózkodik, amelynek állampolgára vagy lakosa [helyesen: a végrehajtó tagállamban tartózkodik, vagy annak állampolgára vagy lakosa], és ez az állam vállalja, hogy saját hazai joga szerint végrehajtja a büntetést vagy a szabadságelvonással járó intézkedést”.

- 10 A kerethatározat 5. cikkének, amely „A kibocsátó tagállam által egyedi esetekben nyújtandó garanciák” címet viseli, a következő a szövege:

„Az európai elfogatóparancsnak a végrehajtó igazságügyi hatóság által történő végrehajtását a végrehajtó tagállam joga az alábbi feltételekhez kötheti:

[...]

3. ha a személy, aki ellen az európai elfogatóparancsot büntetőeljárás lefolytatása céljából bocsátották ki, a végrehajtó tagállam állampolgára vagy lakosa, az átadás ahhoz a feltételhez köthető, hogy az érintett személyt – meghallgatása után – visszazállítják a végrehajtó tagállamba, hogy ott töltsen le a kibocsátó tagál-

lamban rá kiszabott szabadságvesztés-büntetést vagy szabadságelvonással járó intézkedést.”

- 11 A kerethatározat „Az illetékes igazságügyi hatóságok meghatározása” című 6. cikkéneként rendelkezik:

„(1) Kibocsátó igazságügyi hatóság a kibocsátó tagállamnak az az igazságügyi hatósága, amely ezen állam joga szerint az európai elfogatóparancs kibocsátására illetékes.

(2) Végrehajtó igazságügyi hatóság a végrehajtó tagállamnak az az igazságügyi hatósága, amely ezen állam joga szerint az európai elfogatóparancs végrehajtására illetékes.

(3) A tagállamok mindegyike tájékoztatja a Tanács Főtitkárságát a joga szerinti illetékes igazságügyi hatóságról.”

- 12 Az Amszterdami Szerződés hatálybalépésének időpontjáról szóló, az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában* 1999. május 1-jén közzétett tájékoztatóból (HL L 114., 56. o.) kitűnik, hogy a Németországi Szövetségi Köztársaság az EU 35. cikk (2) bekezdése alapján tett nyilatkozatával elfogadta a Bíróság hatáskörét az EU 35. cikk (3) bekezdésének b) pontja szerinti eljárások lefolytatására.

A nemzeti jog

- 13 A kerethatározatot a 2006. július 20-i Europäisches Haftbefehls-gesetz-cel (az európai elfogatóparancsról szóló német törvény, BGBl. 2006. I., 1721. o.) módosított, 1982. december 23-i Gesetz über die internationale Rechtshilfe in Strafsachen (a nemzetközi bűnügyi jogsegélyről szóló német törvény, a továbbiakban: IRG) 78–83k. §-a ültette át a német jogrendbe, a német jog szokásos szóhasználatának megőrzésével „kiadatás”-nak nevezve a kerethatározat értelmében vett „átadás”-t.
- 14 Az IRG különbséget tesz a kiadatás iránti kérelem elfogadhatóságának vizsgálata és annak a kiadatás engedélyezésével vagy megtagadásával történő érdemi elbírálása között.
- 15 Az IRG 29–32. §-a szerint a kiadatás iránti kérelem elfogadhatóságát az Oberlandesgericht (tartományi felsőbb bíróság) a végrehajtó igazságügyi hatóság indítványára vizsgálja.
- 16 A kiadatás érdemi engedélyezésére vagy megtagadására más tagállam kibocsátó igazságügyi hatósága által előterjesztett kiadatás iránti kérelem esetén a végrehajtó igazságügyi hatóság jogosult.
- 17 A kerethatározat 4. cikkének 6. pontját a német állampolgársággal nem rendelkező személyek – akár a Németországi Szövetségi Köztársaságon kívüli tagállamok állampolgárai, akár harmadik államok állampolgárai – vonatkozásában az IRG 83b. §-a (2) bekezdésének b) pontja ültette át. E rendelkezés értelmében, melynek címe „Az engedélyezés akadályai”:

„Belföldi szokásos tartózkodási hellyel rendelkező külföldi kiadatása megtagadható továbbá akkor is, ha:

[...]

b) büntetés-végrehajtás céljából történő kiadatás esetén e külföldi – a jogairól történő tájékoztatást követően, bírósági jegyzőkönyvbe foglaltan – abba nem egyezik bele, és a büntetés belföldi végrehajtásához fűződő méltányolandó érdeke erősebb; [...].”

18 Eljárásjogi tekintetben az IRG 79. §-ának (2) bekezdése a kiadatás iránti kérelem elbírálására a következő különös szabályokat tartalmazza:

„Az Oberlandesgericht elfogadhatóságról való határozathozatala előtt az engedélyezésre hatáskörrel rendelkező hatóság [a Generalstaatsanwaltschaft] határoz arról, kíván-e a 83b. § szerinti engedélyezési akadályt érvényesíteni. Ha a határozat azt mondja ki, hogy az engedélyezésre hatáskörrel rendelkező hatóság nem érvényesít engedélyezési akadályt, azt indokolni kell. E határozatra az Oberlandesgericht felülvizsgálati jogköre kiterjed. [...]”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

19 A Sąd Rejonowy w Tucholi (tucholai helyi bíróság) (Lengyelország) 2002. május 28-án hozott ítéletével vagyron elleni bűncselekmény miatt öt hónap szabadságvesztésre ítélte Sz. Kozłowskit. Az ezen ítélettel kiszabott büntetés jogerős, ám azt még nem hajtották végre.

20 Sz. Kozłowskit 2006. május 10. óta a Justizvollzugsanstalt Stuttgartban (stuttgarti büntetés-végrehajtási intézet) (Németország) tartják fogva, ahol az Amtsgericht Stuttgart (stuttgarti helyi bíróság) 2006. január 27-én és 2007. január 25-én hozott

ítéletével Németországban elkövetett 61 rendbeli csalás miatt halmazati büntetésül kiszabott három év hat hónap szabadságvesztését tölti.

- 21 A kibocsátó lengyel igazságügyi hatóság a 2007. április 18-án kibocsátott európai elfogatóparancsban Sz. Kozłowskiak a Sąd Rejonowy w Tucholi által kiszabott büntetés végrehajtása végetti átadását kéri a végrehajtó német igazságügyi hatóságtól.
- 22 Az Amtsgericht Stuttgart e tárgyban 2007. június 5-én meghallgatta Sz. Kozłowskit. E meghallgatásakor Sz. Kozłowski közölte, hogy nem egyezik bele a kibocsátó lengyel igazságügyi hatóságnak történő átadásába.
- 23 A végrehajtó német igazságügyi hatóság 2007. június 18-án tájékoztatta Sz. Kozłowskit, hogy nem kíván engedélyezési akadályt érvényesíteni. Álláspontja szerint ugyanis nem áll fenn az IRG 83. §-a szerinti engedélyezési akadály, mivel többek között Sz. Kozłowski szokásos tartózkodási helye nem Németországban van. Sz. Kozłowski egymást követő németországi tartózkodásai során bűncselekményeket követett el, jogszerű tevékenységet nem folytatott.
- 24 Következésképpen a végrehajtó német igazságügyi hatóság, mivel nem tartja szükségesnek annak vizsgálatát, hogy hol, mikor, kinél és milyen célból tartózkodott Sz. Kozłowski Németországban, indítványozta, hogy az Oberlandesgericht Stuttgart nyilvánítsa elfogadhatóvá az európai elfogatóparancsot.
- 25 Sz. Kozłowski személyes helyzetét illetően az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy a vele szemben Németországban hozott ítéletek szerint nőtlen és gyermektelen. Németül alig vagy egyáltalán nem tud. Lengyelországban nőtt fel, 2003 végéig ott dolgozott. Ezután ott nagyjából egy évig munkanélküli-ellátásban részesült.

26 A kérdést előterjesztő bíróság abból indul ki, hogy Sz. Kozłowski 2005 februárjától letartóztatásáig, 2006. május 10-ig többnyire a német államterületen tartózkodott. E tartózkodását a 2005. év karácsonyi szünete alatt, majd 2005 júniusában, valamint 2006 februárjában és márciusában szakította meg. Alkalmi munkákat végzett az építőiparban, de létfenntartását főleg bűncselekmények elkövetésével biztosította.

27 Végezetül a kérdést előterjesztő bíróság kifejti, hogy az érdemi felülvizsgálat kere-tében, amelyre az IRG 79. §-ának (2) bekezdése alapján köteles, azt kell meghatá-roznia, hogy az átadás iránti kérelem időpontjában belföldön volt-e, illetve még ott van-e Sz. Kozłowski szokásos tartózkodási helye az IRG 83b. §-ának (2) bekezdése értelmében. Nemleges válasz esetén a kérdést előterjesztő bíróságnak a német jog szerint elfogadhatónak kell nyilvánítania az európai elfogatóparancsot, mivel az ahhoz szükséges minden egyéb feltétel fennáll.

28 E körülmények között az Oberlandesgericht Stuttgart az eljárást felfüggesztette, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjesztette a Bíróság elé:

„1) Annak megállapíthatóságát, hogy valaki [a] [...] kerethatározat [...] 4. cikkének 6. pontja értelmében valamely [végrehajtó] tagállamban »lak[ik]« vagy »tartó-zodik«, kizárja-e az, hogy az érintett személy:

- a) nem tartózkodik megszakítás nélkül az érintett [végrehajtó] tagállamban;
- b) ott nem a külföldiek beutazására és tartózkodására vonatkozó nemzeti jogszabályoknak megfelelően tartózkodik;
- c) ott üzletszerűen bűncselekményeket követ el és/vagy

d) ott szabadságvesztés-büntetését tölti?

2) A kerethatározat 4. cikke 6. pontjának oly módon történő átültetése, hogy valamely [végrehajtó] tagállam saját állampolgárának – akarata ellenére történő – büntetés-végrehajtási célú kiadatása minden esetben tilos, más tagállam állampolgára esetében azonban hatósági mérlegelés alapján engedélyezhető, összeegyeztethető-e az uniós joggal, különösen az EK 12. cikkel, valamint az EK 17. cikkel és az azt követő cikkekkel együttesen értelmezett, a hátrányos megkülönböztetés tilalmáról és az uniós polgárságról szóló EU 6. cikk (1) bekezdésével? Amennyiben igen, figyelembe kell-e venni ezeket az elveket legalábbis a mérlegelési jogkör gyakorlása során?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

29 Bevezetéképpen emlékeztetni kell: amint az a jelen ítélet 12. pontjából kitűnik, a Bíróság a jelen ügyben az EU 35. cikk alapján hatáskörrel rendelkezik a kerethatározat értelmezésére.

Az első kérdésről

30 A kérdést előterjesztő bíróság első kérdésével lényegében arra vár választ, hogy mi a kerethatározat 4. cikkének 6. pontjában szereplő „lak[ik]” és „tartózkodik” kifejezések tartalma, közelebbről pedig, hogy tekinthető-e a jelen ügy körülményeihez hasonló körülmények között e rendelkezés hatálya alá tartozónak az európai elfogatóparancs végrehajtása iránti eljárás keretében keresett személy.

- 31 E kérdés megválaszolásához emlékeztetni kell arra, hogy a kerethatározat célja – amint az a kerethatározat 1. cikkének (1) és (2) bekezdéséből, valamint (5) és (7) preambulumbekzdéséből kitűnik – az, hogy a tagállamok közötti többoldalú kiadatási rendszert az igazságügyi hatóságok közötti, az elítéltekre vagy gyanúsítottakra vonatkozó, büntetőítélet végrehajtása vagy büntetőeljárás lefolytatása céljából történő átadás rendszerével váltsa fel, amely a kölcsönös elismerés elvén nyugszik (lásd a C-303/05. sz. *Advocaten voor de Wereld* ügyben 2007. május 3-án hozott ítélet (EBHT 2007., I-3633. o.) 28. pontját).
- 32 A kerethatározat 1. cikkének (2) bekezdése szerint a tagállamok minden európai elfogatóparancsot a kölcsönös elismerés elve alapján és e kerethatározat rendelkezéseinek megfelelően hajtanak végre.
- 33 E tekintetben a kerethatározat 4. cikkének 6. pontja az európai elfogatóparancs végrehajtása megtagadásának mérlegelhető okát állapítja meg, amely alapján a végrehajtó igazságügyi hatóság megtagadhatja a büntetés végrehajtása céljából kibocsátott európai elfogatóparancs végrehajtását, ha a keresett személy „a végrehajtó tagállamban tartózkodik, amelynek állampolgára vagy lakosa [helyesen: a végrehajtó tagállamban tartózkodik, vagy annak állampolgára vagy lakosa]”, és ez az állam vállalja, hogy saját hazai joga szerint végrehajtja a büntetést.
- 34 Így a kerethatározat 4. cikkének 6. pontja szerint az európai elfogatóparancs végrehajtása megtagadásának e mérlegelhető oka olyan személyekre alkalmazható, akik, hacsak nem állampolgárai a végrehajtó tagállamnak, ott „tartózkod[nak]” vagy ott „lak[nak]”. E két kifejezés jelentését és tartalmát azonban a kerethatározat nem határozza meg.
- 35 Az Európai Közösségek Bizottsága – elismerve, hogy a kerethatározat egyes nyelvi változataiban a 4. cikk 6. pontjának szövege szerint a „tartózkodik” kifejezés azonos szinten helyezkedik el a lakóhellyel vagy az állampolgársággal – előadja: e rendelkezést akként kell értelmezni, hogy az a tény, hogy a keresett személy a végrehajtó tagállamban tartózkodik, szükséges, de nem elégséges feltétel az európai elfogatóparancs végrehajtása megtagadásának az e 4. cikk 6. pontjában írt mérlegelhető okára való hivatkozáshoz.

- 36 E tekintetben természetesen igaz, hogy a „tartózkodik” kifejezés nem értelmezhető kiterjesztően, azaz akként, hogy a végrehajtó igazságügyi hatóság már pusztán amiatt is megtagadhatja az európai elfogatóparancs végrehajtását, hogy a keresett személy ideiglenesen a végrehajtó tagállam területén található.
- 37 A kerethatározat 4. cikkének 6. pontja azonban nem értelmezhető akként sem, hogy azt a keresett személy, aki a végrehajtó tagállamnak se nem állampolgára, se nem lakosa, ám egy bizonyos ideje ott tartózkodik, ne lehetne a végrehajtó tagállammal olyan kapcsolatban lévőnek tekinteni, amely igazolná az európai elfogatóparancs végrehajtása megtagadásának e mérlegelhető okára való hivatkozást.
- 38 Ebből az következik, hogy a kerethatározat 4. cikkének 6. pontja értelmében vett, a végrehajtó tagállamban „tartózkodó” keresett személyek kategóriája – mint arra a jelen ügy tárgyalásán többek között a holland kormány rámutatott – e rendelkezés nyelvi változatainak megfogalmazásbeli különbségei ellenére nem tekinthető teljesen irrelevánsnak e rendelkezés hatályának megállapítása szempontjából.
- 39 Következésképpen nem elegendő a kerethatározat 4. cikkének 6. pontja értelmében vett „lak[ik]” kifejezés vizsgálata, hanem azt is meg kell határozni, hogyan egészítheti ki a „tartózkodik” kifejezés az előző kifejezés tartalmát.
- 40 Egyfelől a kerethatározat 4. cikke 6. pontjának ezen olvasatát nem érinti az a körülmény, hogy ugyanezen kerethatározat 5. cikkének a büntetőeljárás lefolytatása céljából kibocsátott európai elfogatóparanccsal érintett személyre vonatkozó 3. pontja szerint a végrehajtó tagállam csak akkor kötheti az átadást az e rendelkezésben írt feltételhez, ha az érintett a végrehajtó tagállam állampolgára vagy lakosa, és e rendelkezésben nem szerepel az „ott tartózkodik” kifejezés.

- 41 Másfelől a „tartózkodik” és „lak[ik]” kifejezések értelmezéséről szólva fontos megjegyezni, hogy e két kifejezés meghatározása – a holland és a cseh kormány álláspontjával ellentétben – nem bízható a tagállamok belátására.
- 42 A közösségi jog egységes alkalmazásának követelményéből és az egyenlőség elvéből ugyanis az következik, hogy a jelentésének és hatályának meghatározása érdekében a tagállami jogokra kifejezett utalást nem tartalmazó közösségi jogi rendelkezést az egész Közösségben önállóan és egységesen kell értelmezni, figyelembe véve a rendelkezés összefüggéseit és a kérdéses szabályozás célját (lásd analógia útján a C-195/06. sz. Österreichischer Rundfunk ügyben 2007. október 18-án hozott ítélet [EBHT 2007., I-8817. o.] 24. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 43 Minthogy a kerethatározat célja, amint ez a jelen ítélet 31. pontjából kitűnik, az, hogy a tagállamok közötti többoldalú kiadatási rendszert az igazságügyi hatóságok közötti, az elítéltekre vagy gyanúsítottakra vonatkozó, büntetőítélet végrehajtása vagy büntetőeljárás lefolytatása céljából történő átadás kölcsönös elismerés elvén nyugvó rendszerével váltsa fel, amelyben a végrehajtó igazságügyi hatóság csak a kerethatározatban írt megtagadási okok alapján tagadhatja meg az átadást, a kerethatározat 4. cikke 6. pontjának hatályát meghatározó „tartózkodik” és „lak[ik]” kifejezéseket egységesen kell definiálni, mivel az uniós jog önálló fogalmaira utalnak. Ezért a tagállamok nem jogosultak az e 4. cikk 6. pontját átültető nemzeti szabályozásaikban az ilyen egységes értelmezésből következőnél tágabb hatályt tulajdonítani e kifejezéseknek.
- 44 A végrehajtó igazságügyi hatóságnak, hogy eldönthesse, megtagadhatja-e a konkrét helyzetben az európai elfogatóparancs végrehajtását, először csupán azt kell meghatároznia, hogy a keresett személy a kerethatározat 4. cikkének 6. pontja értelmében a végrehajtó tagállam állampolgára-e, „lakosa”-e vagy ott „tartózkodik”-e. A végrehajtó igazságügyi hatóság a második lépésben vizsgálja – de csak akkor, ha azt állapította meg, hogy a keresett személyre e kifejezések valamelyike igaz –, hogy fennáll-e a kiszabott büntetés végrehajtó tagállamban történő végrehajtását indokolttá tévő jogos érdek.

- 45 E tekintetben fontos hangsúlyozni – ahogyan ezt az észrevételeket előterjesztő valamennyi tagállam és a Bizottság is teszi –, hogy az európai elfogatóparancs végrehajtása megtagadásának a kerethatározat 4. cikkének 6. pontjában írt mérlegelhető oka többek között azt teszi lehetővé, hogy a végrehajtó igazságügyi hatóság különös jelentőséget tulajdonítson annak, hogy növelhető-e a keresett személy társadalomba való, a vele szemben kiszabott büntetés végrehajtását követő visszailleszkedésének esélye.
- 46 Ezért a „lak[ik]” és a „tartózkodik” kifejezések olyan helyzetekre vonatkoznak, amelyekben az európai elfogatóparanccsal keresett személy vagy tényleges lakóhellyel rendelkezik a végrehajtó tagállamban vagy az e tagállamban való stabil és bizonyos időtartamot felölelő tartózkodás nyomán e tagállamhoz való, a lakóhelyből eredőhöz hasonló erejű kötődése alakult ki.
- 47 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatban szereplő adatok szerint Sz. Kozłowski nem a kerethatározat 4. cikkének 6. pontja értelmében vett „lakosa” Németországnak. Következésképpen a további értelmezés csak az ugyanezen rendelkezésben szereplő „tartózkodik” kifejezés értelmezésére irányul.
- 48 Annak meghatározásához, hogy a konkrét helyzetben fennáll-e a keresett személy és a végrehajtó tagállam között olyan kötődés, amelynek alapján állítható, hogy e személy a kerethatározat 4. cikkének 6. pontja értelmében vett „tartózkodik” kifejezés hatálya alá tartozik, átfogóan kell vizsgálni több, e személy helyzetét jellemző objektív körülményt, így különösen a keresett személy tartózkodásának tartamát, jellegét és feltételeit, valamint a végrehajtó tagállamban fennálló családi és gazdasági kötelekeit.
- 49 Minthogy a végrehajtó igazságügyi hatóságnak átfogó vizsgálatot kell végeznie annak meghatározása érdekében, hogy a keresett személy a kerethatározat 4. cikkének 6. pontja értelmében vett „tartózkodik” kifejezés hatálya alá tartozik-e, főszabály szerint az érintettre vonatkozó egyedi körülmény önmagában véve nem lehet döntő.

- 50 A kérdést előterjesztő bíróság első kérdésének a)–d) pontjában említettekhez hasonló körülményekről szólva megállapítható, hogy az a) pontban szereplő azon körülmény, miszerint a keresett személy nem tartózkodik megszakítás nélkül a végrehajtó tagállamban, és a b) pontban írt azon tény, miszerint ott nem a külföldiek beutazására és tartózkodására vonatkozó nemzeti jogszabályoknak megfelelően tartózkodik, önmagukban véve nem teszik ugyan lehetővé olyan következtetés levonását, hogy e személy a kerethatározat 4. cikkének 6. pontja értelmében nem „tartózkodik” e tagállamban, ám relevánsak lehetnek, amikor a végrehajtó igazságügyi hatóság azt vizsgálja, hogy e rendelkezés hatálya alá tartozik-e a keresett személy.
- 51 A kérdést előterjesztő bíróság első kérdésének c) pontjában írt azon körülmény, miszerint a keresett személy a végrehajtó tagállamban üzletszerűen bűncselekményeket követ el, és a d) pontban szereplő azon tény, miszerint ott szabadságvesztés-büntetését tölti, nem relevánsak, amikor a végrehajtó igazságügyi hatóság azt vizsgálja, hogy a kerethatározat 4. cikkének 6. pontja értelmében vett „tartózkodik” kifejezés hatálya alá tartozik-e a keresett személy. E tény és e körülmény azonban – ha a keresett személy a végrehajtó tagállamban „tartózkodónak” tekintendő – releváns lehet ezt követően, annak a végrehajtó igazságügyi hatóság általi vizsgálatakor, hogy indokolt-e az európai elfogatóparancs végrehajtásának megtagadása.
- 52 Ebből az következik, hogy a kérdést előterjesztő bíróság első kérdésében előadott négy körülményből az e kérdés a) és b) pontjában szereplő két körülmény nem meghatározó jelentőségű, de releváns lehet, amikor a végrehajtó igazságügyi hatóság azt vizsgálja, hogy a kerethatározat 4. cikke 6. pontjának hatálya alá tartozik-e a keresett személy.
- 53 E tekintetben megállapítható, hogy a kérdést előterjesztő bíróság által közölt, az alapeljárásban érintetthez hasonló helyzetben lévő személyt jellemző körülményekre, így különösen otlétének tartamára, jellegére és feltételeire, valamint a végrehajtó tagállamban fennálló családi kötelekeinek hiányára és gazdasági kötelekeinek igen gyenge voltára tekintettel az ilyen személy nem tekinthető a kerethatározat 4. cikke 6. pontjában szereplő „tartózkodik” kifejezés hatálya alá tartozónak.

54 Mindezen megfontolások alapján az első kérdésre adandó válasz az, hogy a kerethatározat 4. cikkének 6. pontját akként kell értelmezni, hogy:

- a keresett személy a végrehajtó tagállam „lakosa”, ha tényleges lakóhellyel rendelkezik a végrehajtó tagállamban, és ott „tartózkodik”, ha az e tagállamban való stabil és bizonyos időtartamot felölelő ottlét során e tagállamhoz a lakóhelyből eredőhöz hasonló erejű kötődése alakult ki;

- annak meghatározásához, hogy a konkrét helyzetben fennáll-e a keresett személy és a végrehajtó tagállam között olyan kötődés, amelynek alapján állítható, hogy e személy a kerethatározat 4. cikkének 6. pontja értelmében vett „tartózkodik” kifejezés hatálya alá tartozik, a végrehajtó igazságügyi hatóságnak átfogóan kell vizsgálnia több, e személy helyzetét jellemző objektív körülményt, így különösen a keresett személy ottlétének tartamát, jellegét és feltételeit, valamint a végrehajtó tagállamban fennálló családi és gazdasági kötelekeit.

A második kérdésről

55 A kérdést előterjesztő bíróság álláspontja szerint elfogadhatóvá kell nyilvánítani a Sz. Kozłowski ellen kibocsátott európai elfogatóparancsot, ha azt állapítja meg, hogy e személy Németországban nem rendelkezik az IRG 83b. §-a (2) bekezdésének b) pontja értelmében vett „szokásos tartózkodási hellyel”.

56 A jelen ítélet 47. és 53. pontjára és az első kérdésre adott válaszra tekintettel a második kérdésre már nem kell választ adni, mert a keresett személy az alapeljárásban nem tartozik a kerethatározat 4. cikke 6. pontjának hatálya alá.

A költségekről

57 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

Az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló, 2002. június 13-i 2002/584/IB tanácsi kerethatározat 4. cikkének 6. pontját akként kell értelmezni, hogy:

- a keresett személy a végrehajtó tagállam „lakosa”, ha tényleges lakóhellyel rendelkezik a végrehajtó tagállamban, és ott „tartózkodik”, ha az e tagállamban való stabil és bizonyos időtartamot felölelő ottlét során e tagállamhoz a lakóhelyből eredőhöz hasonló erejű kötődése alakult ki;
- annak meghatározásához, hogy a konkrét helyzetben fennáll-e a keresett személy és a végrehajtó tagállam között olyan kötődés, amelynek alapján állítható, hogy e személy a kerethatározat 4. cikkének 6. pontja értelmében vett „tartózkodik” kifejezés hatálya alá tartozik, a végrehajtó igazságügyi hatóságnak átfogóan kell vizsgálnia több, e személy helyzetét jellemző objektív körülményt, így különösen a keresett személy ottlétének tartamát, jellegét és feltételeit, valamint a végrehajtó tagállamban fennálló családi és gazdasági kötelekeit.

Aláírások

I - 6096